

Examenul național de bacalaureat 2026

Proba E. b)

**Limba și literatura maghiară maternă
Simulare**

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 punct)

Olvassa el a következő költeményt, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Petőfi Sándor: Csokonai

*Egy kálomista pap s Csokonai
Egymásnak voltak jóbarátai.
Kilódul egyszer Debrecenből
S a jóbarát előtt megáll,
S: ihatnám, pajtás! így kiált föl
Csokonai Vitéz Mihály.*

*"No, ha ihatnál, hát majd ihatol,
Akad még bor számodra valahol,
Ha máshol nem, tehát pincében;
Ottan nem egy hordó bor áll."
Szólt a pap, s leballag véle
Csokonai Vitéz Mihály.*

*"Ihol ni, uccu!" fölkiált a pap,
Amint egy hordóból dugaszt kikap;
"Szaladj csapért! ott fenn felejtém;
Szaladj öcsém, de meg ne állj!"
És fölrohan lóhalálában
Csokonai Vitéz Mihály.*

*A likra tette tenyerét a pap;
Csak vár, csak vár, hogy jön talán a csap.
S a csap nem jött, és a pap morgott:*

*"De mi az ördögöt csinál,
Hol a pokolba' marad az a
Csokonai Vitéz Mihály?"*

*Tovább nem győzte várni a csapat,
Ott hagyta a hordót (a bor kifolyt),
Fölmén a pincéből a házba,
De ott fenn senkit nem talál.
Csak késő este érkezett meg
Csokonai Vitéz Mihály.*

*Hát a dologban ez volt az egész:
Kereste ott fenn a csapat Vitéz,
Zeget-zugot kikutat érte,
De csak nem jön rá, hogy hol áll?
És így csapért szomszédba mégyen
Csokonai Vitéz Mihály.*

*A szomszédban valami lakzi volt,
Elébe hoztak ételt és italt;
És ím az étel és bor mellett
És a zenének hanginál
Csapot, papot, mindent felejtett
Csokonai Vitéz Mihály.*

1. Mutassa be cím és szöveg viszonyát!	2 pont
2. Nevezze meg a versbeszéd jellemzőjét! Kijelentését igazolja egy-egy példával!	2 pont
3. Sorolja fel a mű életképre utaló két jellemzőjét! Igazolja kijelentéseit a versből vett példákkal!	4 pont
4. Nevezze meg és értelmezze „a csap nem jött” költői képet!	4 pont
5. Írjon ki a versből két költői képet, nevezze meg, és értelmezze őket!	6 pont
6. A vers az ismétlés alakzatára épül. Hogyan határozza ez meg a költemény témáját?	4 pont
7. Milyen a költemény hangulata? Indokolja válaszát a versből vett példákkal!	4 pont
Pontot ér a helyes fogalom- és nyelvhasználat és a helyesírás	4 pont
A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.	

II. Tétel

(30 pont)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Sok ember számára Jane Austen regényeinek helyszínei képviselik az igazi vidéki angol idillt, ezért minden évben tízezrek kelnek útra, hogy megnézzék, hol is születtek azok az ikonikus regények, amelyekért azóta is folyamatosan rajongunk. Idén, a kétszázötvenedik évfordulón minden város és falu, ahol az író nő élete során megfordult, különleges programokkal készül.

Minden idők egyik legnépszerűbb író nője 1775. december 16-án született Steventonban, Hampshire megyében. Ebben a faluban töltötte élete első huszonhat évét, mert édesapja a gyülekezet lelkipásztora volt. Az író nő itt dolgozta ki első regényei kéziratát, ezért a falu mindig is az Austen-rajongók zarándokhelyének számított. Sajnos a ház, ahol a család élt, már nincs meg, mert Jane Austen halála után unokaöccse (aki szintén lelkipásztorként dolgozott a faluban) réginek és elavultnak találta, és egy újat építtetett a helyére. A falu azonban nem sokat változott az elmúlt kétszázötven évben. A város rendkívül büszke híres szülőföldre, ezért minden év júliusában megrendezik a Jane Austen vásárt, ahová a legtöbben régens korabeli ruhában érkeznek, így aztán a látogatók úgy érezhetik magukat, mintha visszarepültek volna az időben.

Jane Austen tízéves korában tizenhét hónapot töltött Readingben egy bentlakásos leányiskolában, a Reading-Abbey Schoolban. Az intézmény középosztálybeli és nemesi családok leányai számára biztosított illő nevelést. A hallgatók elsősorban nyelveket, zenét, hímzést és más „nőies”- készségeket tanultak. Ez az időszak azonban nagy hatással volt Jane Austen életére, mert az itteni könyvtárban talált regények hozták meg a kedvét az olvasáshoz és az íráshoz. Bár nem maradt fenn olyan napló vagy levél, amely részletesen beszámolna az iskolai élményeiről, a szigorú, de kissé felszínes oktatás és a leányiskolák világa visszaköszön későbbi műveiben is, például az Emmában. Sajnos az iskolát már lebontották, de az évforduló alkalmából az apátság épületében felépítették az egykori osztályterem mását, így bepillantást nyerhetünk az 1700-as évekbeli leányiskolák világába.

Miután az apa, George Austen nyugdíjba vonult, a család 1801-ben Bathba költözött. A szülők úgy döntöttek, hogy életük utolsó éveit a vidéki Steventon helyett a pezsgő, elegáns fürdővárosban töltsék, remélve, hogy annak klímája jó hatással lesz majd egészségükre. De a város arra is alkalmasnak tűnt, hogy két hajadon lányukat végre férjhez adják. Hat fiúgyermekük ugyan már elköltözött, de a huszonhat éves Jane és két évvel idősebb nővére, Cassandra még otthon lakott.

Jane nem örült a költözésnek. Mélyen kötődött Steventon nyugodt, vidéki világához, ahol bármikor el tudott vonulni írni, és nyomasztóan hatott rá Bath zajos felszínessége. Öt évet töltött a városban, és leveleiben gyakran panaszkodott, hogy nincs ideje arra, hogy leüljön írni, mert vagy hozzájuk jönnek látogatók, vagy nekik illik másokhoz látogatóba menni. Az édesapja 1805-ös halála után nehéz anyagi helyzetbe került a család, ezért ott kellett hagyniuk a korábban kibérelt kényelmes házat, és egyre kisebb, szerényebb, olcsóbb lakásokba költöztek, míg végül 1806-ban végleg elhagyták a várost.

Bár Jane Austen nyomasztónak találta a Bathban töltött éveket, a város büszke arra, hogy egykor ott lakott. Teaházak, bálók, színházi előadások látogathatók egész évben, és fantasztikus élmény a Jane Austen Center is. Ám a rajongók kedvence a minden szeptemberben megrendezett Jane Austen-fesztivál, amely idén nagyobb és több rendezvénnyel várja a látogatókat, mint eddig bármikor.

(az noklapja.hu cikke alapján)

1. Írjon ki a szövegből 2 kulcsszót! 2 pont
2. Társítsa az évszámokat a hozzájuk tartozó eseményekkel! Írja át a vizsgalapra a helyes társításokat!
Évszámok: Események:
1) 1775 a. Bathba költözött a család
2) 1786 b. édesapja halála
3) 1801 c. bentlakásos leányiskolába járt
4) 1805 d. Southamptonba költözés
5) 1806 e. az író születésének éve 5 pont
3. Értelmezze a következő kifejezéseket!
*ikonikus regények; mintha visszarepültek volna az időben; Austen-rajongók
zarándokhelye* 3 pont
4. Írjon ki a szövegből 4 olyan érvet, ami alátámasztja a következő kijelentést!
*„...a kétszázötvenedik évfordulón minden város és falu, ahol az író élete során
megfordult, különleges programokkal készül.”* 4 pont
5. Értelmezze a következő kijelentést!
Öt évet töltött a városban, és leveleiben gyakran panaszkodott, hogy nincs ideje arra,
hogy leüljön írni. 3 pont
6. Mit tanítottak a lányoknak az iskolában a 18. században? Írja át a vizsgalapra a helyes
válasz betűjelét!
a. matematika
b. zene
c. földrajz
d. irodalom 2 pont
7. Igazak (I) vagy hamisak (H) a következő kijelentések? Írja át a vizsgalapra a kijelentések
betűjelét és az I vagy H jelölést!
A fenti szöveg
a. elmeséli Jane Austen életét.
b. népszerűsíti Jane Austen regényeit.
c. megemlékezik a 250 éve született íróról.
d. tudósít az emlékév eseményeiről. 4 pont
8. Mi utal arra, hogy Jane Austen máig népszerű író? Említsen meg 2 példát a szöveg
alapján! 2 pont
9. Milyen stílusréteg sajátosságait ismeri fel a szövegben? Indokolja válaszát legalább két
jellemző megnevezésével, és adjon ezekre példát a szövegből! 5 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A barátság megjelenítése az irodalomban** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi értelmezési szempontokat!

- a. a választott alkotás műfaji sajátosságai 2 pont
- b. a választott műben ábrázolt emberkép (pl. középkori, reneszánsz, barokk, felvilágosodás kori, romantikus, realista, naturalista, modern) 4 pont
- c. a választott műben megjelenített társadalmi viszonyok, problémák, értékek, értékrend(ek) 4 pont
- d. az azonos vagy különböző értékrendeket képviselő szereplők jellemábrázolása 4 pont
- e. az értékrendek hatása az ábrázolt barátságokra, a szereplők sorsára 4 pont

Pontot ér a témának megfelelő szövegválasztás (a szerző helyes megnevezése – 1 pont, a cím helyes formája – 1 pont; a téma szempontjából releváns mű választása – 2 pont) és az értekezés megfogalmazási módja (logikus gondolatmenet, szövegkohézió – 2 pont, helyes fogalom- és nyelvhasználat – 2 pont, helyesírás – 2 pont, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása – 2 pont)

12 pont